

STORSLAGEN DETALJRIKEDOM

Den nyöppnade restaurangen Aira på Djurgården i Stockholm är signerad **Jonas Bohlin**, men samlar glaskonst, textilier och keramik från några av landets mest uppmärksammade formgivare.

Text HEDVIG ANDERSSON Bild LASSE OLSSON

Byggnaden som inhyser Aira består av två volymer och knyter med varvskänslan an till platsen.

Ⓢ Den keramiska plattan i köket kommer från CC Höganäs och finns i ytterligare två kulörer i restaurangen. Ⓢ Bardisken i orangeriet är klädd i keramiska plattor av konstnären Cecilia Kraitz.

PROJEKTFAKTA	
PROJEKT:	Aira
PLATS:	Djurgården, Stockholm
ANSVARIG ARKITEKT:	Jonas Bohlin
HANDLÄGGANDE ARKITEKT:	Dinell Johansson
MARKPROJEKTERING:	Nivå landskapsarkitektur
ÅRTAL:	2020
OMFATTNING:	Ca 2000 kvm

Aret är 2016. Kocken Tommy Myllymäki och krögaren PG Nilsson ska öppna ny stjärnkrog. Jonas Bohlin planerar för pensionen när krogduon hör av sig. En byggnad i två volymer ska ritas och inredas på Biskopsudden på Djurgården i Stockholm.

– Jag fick fria händer, med målsättningen att det ska vara en stjärnkrog åt Myllymäki. Att få fria händer är inte ett krav för att jag ska ta mig an uppdraget, men jag utför ju inte heller någon annans idéer, om man säger så, säger Jonas Bohlin.

Den första skissen gjorde han på bussen på väg hem från mötet.

– När du gör det spontant låter du den energi du har flöda utan krav och förväntningar. Sedan kommer en period när man ska vara duktig och börja ifrågasätta. Men det blir sällan bättre av det, så det slutar oftast med att man går tillbaka till den ursprungliga skissen ändå.

De två volymerna, en lägre i betong med tak

i ljust lärkträ och en något högre i corteen med sedumtak, är sammanlänkade med en förbindelsegång. Betongbyggnadens södra gavel har öppnats upp mot farleden med ett stort glasparti. I anslutning till betongbyggnaden finns ett orangeri med bar och sittplatser samt uteservering med markplattor av öländsk kalksten.

– Det är ett utsatt läge, med tanke på väder och vind. Byggnaden måste klara det. Jag ville inte att det skulle kännas alltför stort och brutalt, då är det bra att dela in huset i två volymer. Jag har också inspirerats av en varvskänsla för att knyta an till platsen.

ETT ÖNSKEMÅL gjorde att projektet skiljde ut sig från de flesta restauranguppdrag.

– Det är ganska få sittplatser och väl tilltagna köks- och beredningsytor. Det är ju tvärtom mot hur det brukar vara, att man ska få in så många sittplatser som möjligt.

Inredningen är baserad på skärgårdens fyra årstider.

– Det är inte ett tema riktigt, men en ledstång som jag hållit mig i. Jag tillbringar mycket tid i skärgården under olika årstider, så det är mitt personliga bibliotek som jag låtit lysa. Jag tycker att det är viktigt att variera upplevelsen från rum till rum.

Sin vana trogen har Jonas Bohlin i stor utsträckning valt svenska varumärken och tillverkare. Interiören präglas av kalksten, keramik, ek, lärkträ, valnöts- och körsbärsträ.

– Jag har provat några nya stigar i de material jag använt. Körsbär och valnöt är ju träslag som ger mat, så det tycker jag passar bra på en restaurang. Tillsammans med konstnären och glasform-

givaren Ann Wählström har Jonas Bohlin skapat handblästa, cylindriska glasarmaturer med mässingsprofil, i begränsad upplaga. Christine Ingridsdotter har varit ansvarig för textilierna, inspirerade av diset över fjärden, och Diana Orving för de draperier som bidrar till att skapa rumsligheter i de öppna lokalerna. Samtliga möbler har Jonas Bohlin själv ritat specifikt för restaurangen, förutom matsalsstolen Saga som han formgivit tillsammans med Åke Axelsson.

– Det är viktigt att komma ihåg att jag inte gjort allt själv. Vi är många som varit inblandade och ritat och bidragit till detta.

Även om Jonas Bohlin gärna redogör i detalj för materialval och formgivning tycker han inte om

”KERAMIKEN KOMMER FRÅN HÖGANÄS. DEN TILLVERKADES INTE LÄNGRE, MEN TOGS I PRODUKTION IGEN JUST FÖR DETTA ÄNDAMÅL.”

JONAS BOHLIN, ARKITEKT

ⓘ Inredningen präglas av gedigna material. Förutom de fyra keramiska plattorna syns kalksten och ett flertal träslag.

att sätta ord på den känsla eller stämning han försöker förmedla.

– Jag tycker att det är svårt att beskriva känslan på en plats med ord. Utformningen är mitt språk, mitt samtal, förklarar han.

Ytterligare en som bidragit till den detaljrika interiören är konstnären och keramikern Cecilia Kraitz. Hon har den japanska rakutekniken som sin specialitet och har här klätt bardisken i orangeriet i plattor brända i vedeldad ugn.

– Jag såg en utställning med henne på Blås och Knåda och tyckte att plattorna var väldigt fina, så jag kontaktade henne och bad henne göra något liknande för restaurangen.

PÅ AIRA HAR inget lämnats åt slumpen, och den som är uppmärksam och höjer blicken ser att de silverskålar som formgivits av Sebastian Schildt och placerats på bardisken speglar Karlavagnen som syns genom takfönstret ovanför. Det ke-

ramiska materialet återfinns i en svart klinker i trapphallen och en likadan platta i en grå nyans i köket.

– Keramiken kommer från Höganäs och tillverkas inte längre, men togs i produktion igen för detta ändamål. Förutom att plattorna är tåliga och enkla att hålla rena skapar de ljusreflexer som lyser upp rummet. Det är strålande, om man får vara lite lustig.

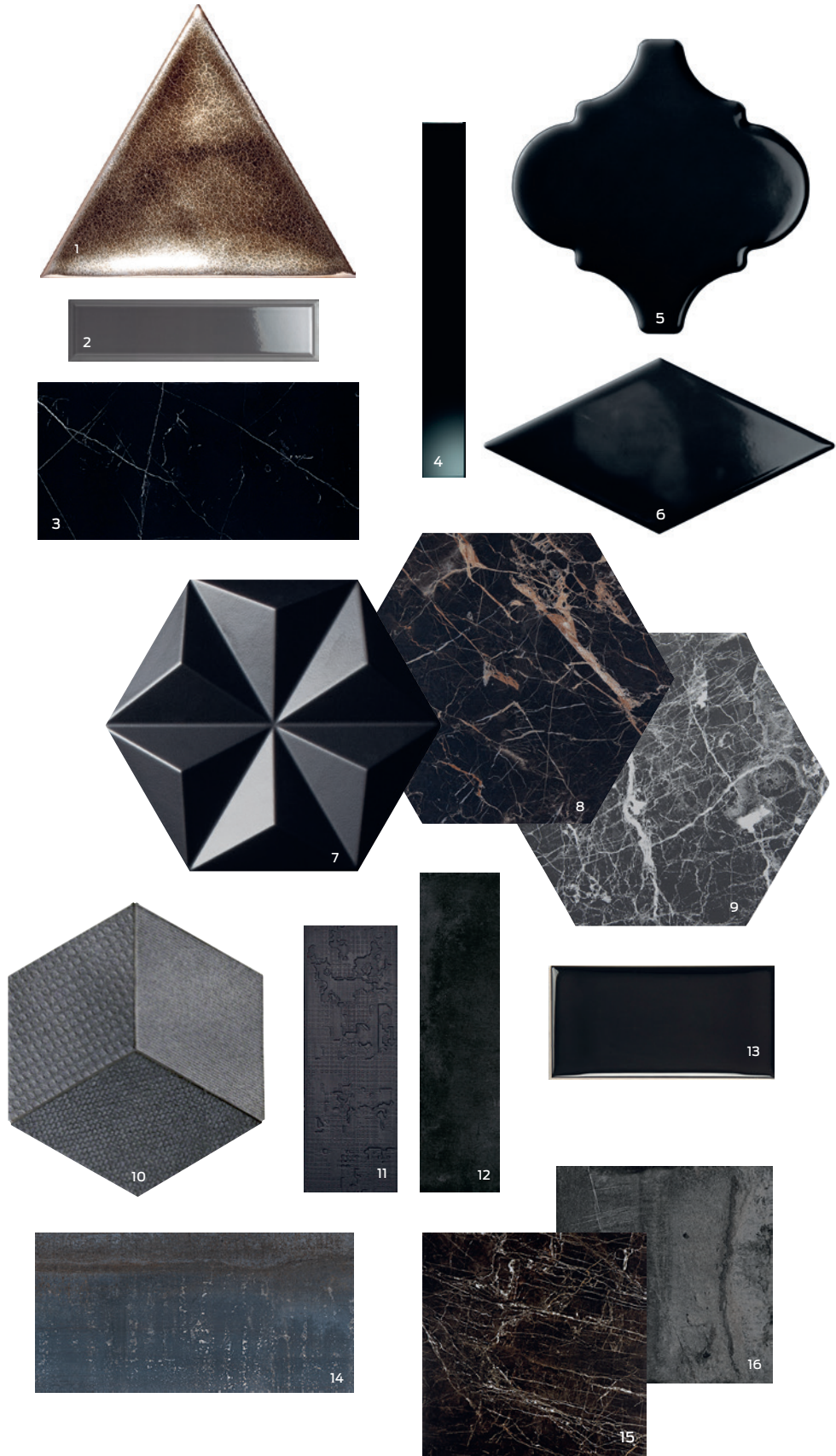
För knappt ett år sedan slog restaurangen upp portarna – och Jonas Bohlin meddelar för andra gången att det nu är dags att gå i pension.

– Jag har jobbat med det här projektet i ungefär fyra år. Om jag ska välja den del jag är mest nöjd med blir svaret helheten. Restaurangen känns nutida, den tar inte så stor plats visuellt, den rymmer många toner och smälter in fint i ett marint sammanhang. Nu ska jag gå i pension, avslutar han.

Aira belönades i mars med Guldstolen, Sveriges Arkitekters pris för årets bästa inredning. ■

MATERIALFAKTA

Plattan Mahon från Höganäs i kulörerna Blank Dark Grey, Blank Pale Grey och Blank Negro i måtten 75x150 cm samt plattor i handgjord rakukeramik av konstnären Cecilia Kraitz. Plattorna från Höganäs hade tagits ur produktion men återupptogs specifikt för projektet.

INSPIRERAS

1. Den triangelformade plattan Bronzo Lucido från Svenska Kakel i blankt utförande.
2. Den rektangulära plattan Dintorni från FF Kakel.
3. Klinkern Nero Marquina i svart marmorimitation från Centro.
4. Svart platta från serien Evolve. Finns hos Lhådös.
5. Bona Arabesque i svart från Interkakel.
6. I serien Bona från Interkakel finns också denna platta som bär namnet Diamond.
7. Plattan Origami i matt utförande från FF Kakel.
8. Marmorimitation från serien Allmarble Saint Laurent. Finns hos Kakeldaxgruppen.
9. Ljus marmorimitation från serien Marriott hos Golvabia.
10. Plattan Tex hämtar inspiration från olika textilier i en taktil yta med flera strukturer. Från FF Kakel.
11. Cloud Relief Nero med taktil yta från FF Kakel.
12. Hmade Licorice i matt utförande från Svenska Kakel.
13. Cotton Black från Konradssons kakel.
14. Platta från den skimrande serien Metal från Golvabia.
15. Granitkeramik från serien M Noir St. Laurent Honed. Finns hos Bricmate.
16. Ljusgrå stenimitation från serien Climb. Från Konradssons kakel.

Glasskulpturen Kartta av Santtu Mustonen för littäla.